

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7249/2553

นางสมศรี ทรงประกอบ โจทก์ นายเซี่ยง ทรงประกอบ กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 10, ป.พ.พ. มาตรา 155, ป.พ.พ. มาตรา 156, ป.พ.พ. มาตรา 1684

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ตายทำพินัยกรรมฉบับแรกระบุว่า ข้อ 1 ยกที่ดินโฉนดเลขที่ 2668 ให้แก่บุตร 5 คน คนละ 626.8 ตารางวา ข้อ 2 ยกที่ดินโฉนดเลขที่ 2308 เฉพาะส่วนของผู้ตายให้แก่จำเลยที่ 2 เท่ากับที่ยกให้บุตรตามข้อ 1 ต่อมาผู้ตายทำพินัยกรรมฉบับที่สองว่า ระบุว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ 2308 เนื้อที่ 1 ไร่ 3 งาน 10 ตารางวา ที่เหลือจากยกให้จำเลยที่ 2 ยินดียกให้โจทก์ทั้งหมด ดังนี้ เห็นได้ว่าเกิดจากการคำนวณเนื้อที่ดินเฉพาะส่วนของผู้ตายผิดพลาดว่าเนื้อที่ 1 ไร่ 3 งาน 10 ตารางวา หรือ 710 ตารางวา แต่ความจริงที่ดินส่วนของผู้ตายมีเนื้อที่เพียง 606.66 ตารางวา เมื่อยกที่ดินโฉนดเลขที่ 2308 เฉพาะส่วนของผู้ตายให้แก่จำเลยที่ 2 จำนวน 606.66 ตารางวา ยังไม่ครบตามจำนวนเนื้อที่ดินที่ผู้ตายระบุไว้ตามที่พินัยกรรมฉบับแรก จึงไม่มีที่ดินโฉนดเลขที่ 2308 เหลือแบ่งแก่โจทก์ ข้อกำหนดพินัยกรรมที่ยกที่ดินแก่โจทก์จึงสิ้นผล

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องโดยได้รับอนุญาตให้ดำเนินคดีอย่างคนอนาถว่า โจทก์เป็นทายาทผู้รับพินัยกรรมของนางบุญมาหรือจ่อง เจ้ามรดก จำเลยที่ 1 เป็นทายาทโดยธรรมและเป็นผู้จัดการมรดกของเจ้ามรดก จำเลยที่ 2 เป็นทายาทโดยธรรมของเจ้ามรดก เจ้ามรดกและจำเลยที่ 2 เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินโฉนดเลขที่ 2308 ตำบลท่าเสา (ดอนไก่ดี) อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เนื้อที่ 2 ไร่ 1 งาน 10 ตารางวา เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2528 เจ้ามรดกทำพินัยกรรมยกที่ดินในส่วนที่ตนเองถือกรรมสิทธิ์ให้โจทก์พร้อมบ้านครัวไว้ในที่ดินดังกล่าวอีก 1 หลัง ต่อมาวันที่ 19 มิถุนายน 2541 หลังจากเจ้ามรดกถึงแก่กรรมแล้ว จำเลยที่ 1 ในฐานะผู้จัดการมรดกของเจ้ามรดกได้สมคบกับจำเลยที่ 2 จดทะเบียนโอนมรดกที่ดินเฉพาะส่วนของเจ้ามรดกให้แก่จำเลยที่ 2 โดยปิดบังไม่ให้โจทก์ทราบ อันเป็นการขัดต่อพินัยกรรมและเจตนาของเจ้ามรดก ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายไม่ได้รับมรดกตามพินัยกรรม ไม่สามารถนำที่ดินออกให้ผู้อื่นเช่าได้ ซึ่งจะได้ค่าเช่าเดือนละไม่ต่ำกว่า 8,000 บาท ขอให้พิพากษาเพิกถอนการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินโฉนดเลขที่ 2308 ตำบลท่าเสา (ดอนไก่ดี) อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ในส่วนของเจ้ามรดกที่จำเลยที่ 1 โอนให้จำเลยที่ 2 ให้จำเลยทั้งสองไปดำเนินการขอเพิกถอนรายการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานที่ดิน จังหวัดสมุทรสาคร สาขากระทุ่มแบน ให้จำเลยที่ 1 ในฐานะผู้จัดการมรดกจดทะเบียนโอนมรดกเฉพาะส่วนของเจ้ามรดกเนื้อที่ 1 ไร่ 3 งาน 10 ตารางวา ให้แก่โจทก์ ตามพินัยกรรม หากจำเลยทั้งสองไม่ดำเนินการดังกล่าวให้ถือว่าคำพิพากษาของศาลเป็นการแสดงเจตนาให้จำเลยทั้งสองใช้ค่าเสียหายเดือนละ 8,000 บาท แก่โจทก์ นับแต่วันที่ 19 มิถุนายน 2541 เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยที่ 1 จะจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินให้โจทก์ จำเลยทั้งสองให้การทำนองเดียวกันว่า จำเลยที่ 1 ในฐานะผู้จัดการมรดกตามคำสั่งของศาลฎีกาได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้ามรดกโดยโอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ 2 รับไปแล้ว ไม่มีที่ดินเหลือที่จะยกให้แก่โจทก์ เพราะพินัยกรรมระบุว่าที่เหลือจากยกให้จำเลยที่ 2 แล้ว ยินดีให้แก่โจทก์ เมื่อไม่มีที่ดินเหลือจึงโอน

ที่ดินให้โจทก์ไม่ได้ ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองไปดำเนินการเพิกถอน
รายการจดทะเบียนโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 2308 ตำบลท่าเสา (ดอนไก่อี) อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัด
สมุทรสาคร เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2541 และให้จำเลยที่ 1 ในฐานะผู้จัดการมรดกของนางบุญมา
หรือจ๋อง จดทะเบียนโอนที่ดินตามโฉนดที่ดินดังกล่าวจำนวน 1 ไร่ 3 งาน 10 ตารางวา ในส่วนของ
นางบุญมาตามพินัยกรรมพร้อมสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินดังกล่าวให้แก่โจทก์ หากจำเลยทั้งสองไม่
ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลเป็นการแสดงเจตนาแทน และให้จำเลยทั้งสองร่วมกัน
ชำระค่าเสียหายแก่โจทก์เดือนละ 2,000 บาท นับแต่วันที่ 19 มิถุนายน 2541 เป็นต้นไป จนกว่า
จำเลยที่ 1 จะโอนมรดกตามพินัยกรรมของนางบุญมาให้แก่โจทก์จนเสร็จสิ้น สำหรับ
ค่าธรรมเนียมศาลที่โจทก์ได้รับอนุญาตให้ดำเนินคดีอย่างคนอนาถานั้น ให้จำเลยทั้งสองนำมาชำระ
ต่อศาลในนามของโจทก์ และให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าทนายความแทนโจทก์จำนวน 20,000
บาท จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ โดยได้รับอนุญาตให้ดำเนินคดีอย่างคนอนาถา ศาลอุทธรณ์ภาค 7
พิพากษากลับให้ยกฟ้องโจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัย
ว่า "ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ต่อไปว่า โจทก์มีสิทธิได้รับมรดกตามพินัยกรรมในที่ดิน
โฉนดเลขที่ 2308 ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือไม่ เห็นว่า เดิมนางบุญมาหรือจ๋อง เจ้ามรดกทำ
พินัยกรรมยกที่ดินโฉนดเลขที่ 2668 เนื้อที่ 7 ไร่ 3 งาน 34 ตารางวา ให้แก่บุตร 5 คนได้ที่ดินคนละ
626.8 ตารางวา ตามข้อ 1 และข้อ 2 ของพินัยกรรมระบุยกที่ดินโฉนดเลขที่ 2308 เฉพาะส่วนของ
นางจ๋องให้แก่จำเลยที่ 2 เท่ากับที่ยกให้บุตรตามข้อ 1 คือจำนวน 626.8 ตารางวา ต่อมานางจ๋องทำ
พินัยกรรมเอกสารหมายเลข 3 ระบุว่า ที่ดินตามโฉนดเลขที่ 2308 เนื้อที่ 1 ไร่ 3 งาน 10 ตารางวา ที่
เหลือจากยกให้จำเลยที่ 2 ยินดียกให้โจทก์ทั้งหมด จากพินัยกรรมทั้งสองฉบับดังกล่าวนางจ๋อง
แสดงเจตนายกที่ดินโฉนดเลขที่ 2308 ให้แก่จำเลยที่ 2 โดยระบุยกที่ดินโฉนดเลขที่ 2308
ส่วนที่เหลือจากยกให้จำเลยที่ 2 ให้แก่โจทก์ โดยระบุเนื้อที่ดินเฉพาะส่วนของนางจ๋องว่ามีจำนวน 1
ไร่ 3 งาน 10 ตารางวา ซึ่งคงเกิดจากการคำนวณเนื้อที่ดินเฉพาะส่วนของตนผิดพลาดว่ามีเนื้อที่ 1
ไร่ 3 งาน 10 ตารางวา หรือ 710 ตารางวา แต่ความจริงที่ดินส่วนของนางจ๋องมีเนื้อที่เพียง 606.66
ตารางวา ดังนั้น เมื่อยกที่ดินโฉนดเลขที่ 2308 เฉพาะส่วนของนางจ๋องให้แก่จำเลยที่ 2 จำนวน
606.66 ตารางวา ซึ่งยังไม่ครบตามจำนวนเนื้อที่ดินที่นางจ๋องระบุไว้ตามพินัยกรรมฉบับแรก จึงไม่
มีที่ดินโฉนดเลขที่ 2308 เหลือเพื่อแบ่งแก่โจทก์อีก ข้อกำหนดพินัยกรรมที่ให้ยกที่ดินให้แก่โจทก์จึง
สิ้นผล ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษามาชอบแล้ว ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น" พิพากษายืน
ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สมชาย พันธุมะโอภาส · ชัยวัฒน์ เวียงธีรวัฒน์ · อาวุธ ปั่นปรีชา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/7249/2553>